N°. 190. 1864.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 29 November.

Editie van maandag avond 8 ure.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel, bevattende:

1. [illegible] uit het verhandelde in de zitting der tweede kamer;

2. idem van de zitting van den gemeenteraad van Vlissingen van jl. zaturdag;

3. uittreksel uit het verslag van burgemeester en wethouders aan den gemeenteraad van Middelburg, naar aanleiding van art. 182 der gemeentewet.

Binnenland.

Middelburg 28 november.

Wij zijn gewoon het verslag van burgemeester en wethouders, dat naar aanleiding van art. 182 der gemeentewet aan den gemeenteraad gedaan wordt, jaarlijks verkort in onze kolommen op te nemen. Overvloed van stof gedurende het geheele jaar heeft ons echter verhinderd aan deze gewoonte ditmaal getrouw te blijven, althans om de mededeeling zoo spoedig te doen als onze lezers regt hadden van ons te vorderen. Om nu onze schuld nog voor het einde van het jaar te vereffenen, geven wij heden een gedeelte van ons uittreksel van dit verslag in een bijvoegsel, met toezegging dat het overige spoedig volgen zal

In de vergadering van vrijdag avond van het departement Middelburg der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid werd aan de heeren gebroeders Poot de zilveren medaille uitgereikt, welke voor de door hen ingezonden brandspuiten op de onlangs alhier gehouden tentoonstelling aan hen is toegekend. Van het hoofdbestuur der maatschappij was een brief ingekomen, welke werd voorgelezen, waarin dank werd gezegd voor de wijze waarop de afgevaardigden op de laatste algemeene vergadering hier waren ontvangen.

Door wijlen jhr. mr. C. C. A. J. van der Straten is aan de diakonie der hervormde gemeente te Oostkapelle vermaakt een legaat van *ƒ* 2000, vrij van sukcessieregten.

* Uit het voormalig vierde distrikt dezer provincie schrijft men ons:

„De indijking van het schor grenzende aan de Paulina- en Beukelspolders te Biervliet, waarover ik u acht dagen geleden schreef, zal waarschijnlijk reeds spoediger plaats hebben dan men verwacht had.

„Twee beëedigde deskundigen, de heeren C. F. E. Calon van IJzendijke en Bruinooge van Waterlandkerkje, zijn belast geweest te onderzoeken of het schor tot zoodanige rijpheid is gekomen dat het voor indijking vatbaar is, en hebben van hunne bevinding een voor de indijking gunstig rapport uitgebragt dat aan den minister van financiën is opgezonden.

„De ingenieur van den waterstaat te Breskens en de civiel-ingenieur Hennequin uit Sluis, hebben bereids de noodige opmetingen daarvoor en voor de uitwatering, waarvan ik toen gewaagde, gedaan, en nu zal eerlang van wege den staat de indijking voor eigen rekening worden aanbesteed. Ik zeg voor „eigen rekening", omdat niet eerst de schorren zullen worden verkocht, zoo als wel eens heeft plaats gehad, en de bedijking dan aan de koopers werd overgelaten. Men zal na de indijking tot verkoop overgaan omdat de ondervinding heeft geleerd, men denke slechts aan de Aardenburgsche Haven- en Diomedepolders, die groote sommen hebben opgebragt, dat dit zeer in het belang van de schatkist is."

Wij hebben reeds gemeld dat het kapitaal voor de amsterdamsche kanaalmaatschappij zaturdag volteekend was. Thans ontvangen wij van onzen korrespondent daaromtrent het volgende berigt van 26 dezer:

„In Amsterdam heerscht thans eene onbeschrijfelijke opgewondenheid. Enorm waren de krachtsinspanningen gedurende de beide laatste dagen om het kapitaal der kanaalmaatschappij vol te krijgen. Heden begin beurs moest er nog voor eene vrij aanzienlijke som worden ingeschreven. Overal stak men echter de hoofden bijeen en in de effektenhoek deed men wonderen. Het was inmiddels bij vieren ure geworden, toen men een luid hurrah! hoorde. De direkteuren kwamen aanzeggen, om te verkondigen dat de kanaalmaatschappij was tot stand gekomen! In triomf werden ze langs de geheele beurs rondgeleid. Het was een schouwspel van opgewondenheid zoo als ik nimmer aanschouwd heb. Later geef ik u meer bijzonderheden."

* Men schrijft ons uit 's Gravenhage van 27 november:

„Een zeer geruimen tijd geleden — ik meen in het laatst des vorigen jaars — schreef ik u, dat de regeling van de traktementen der ambtenaren bij de departementen van algemeen bestuur, door de tweede kamer meermalen gevraagd en door de regering telkens beloofd, op til was. Desniettemin verliep de eene maand na de andere en men vernam er niets meer van, want — de hoofden der departementen konden het onderling zoo spoedig niet eens worden als men had mogen verwachten. Onder die zeven heeren hadden zich toch drie partijen gevormd; de eene wilde een goeden stap doen om de traktementen meer evenredig te maken aan de tegenwoordige behoeften, de andere partij oordeelde dat men met veel minder kon volstaan, en de derde eindelijk was van gevoelen dat men *volstrekt niets behoefde te doen, want dat de bestaande* toestand niets te wenschen overliet. Om uit de verwarring te geraken werden nu de beide eerste partijen het eens over de benoeming eener kommissie van twee ministers, om zamen te overleggen en dan eene voordragt aan hunne ambtgenooten te doen. Men ik wel onderrigt, dan zou dezer dagen dienovereenkomstig een besluit van traktements-regeling genomen zijn, dat echter den knoop op verre na niet doorhakt, en zich uitsluitend tot de lagere rangen der ambtenaarswereld bepaalt. Volgens dat besluit zouden de bezoldigingen aldus bepaald zijn: voor de tweede klerken, minimum *ƒ* 300, maximum *ƒ* 600; eerste klerken, minimum *ƒ* 700, maximum *ƒ* 900; adjunkt-kommiesen, minimum *ƒ* 1000, maximum *ƒ* 1400. Verder gaat deze regeling niet op welke de geringe verhoogingen, welke de ministers bij hunne respektive budgetten hebben aangevraagd, nu reeds gegrond zijn. Vindt deze klassifikatie bijval (waaraan men twijfelen mag, aangezien de tweede kamer in de laatste jaren konsekwent alle verhoogingen *voor de bureau-ambtenaren verwerpt*), dan zou men bij eene volgende begrooting ook tot de traktementsregeling der hoogere rangen van de ambtelijke hierarchie overgaan."

* Uit Dordrecht schrijft men ons van 26 november:

„Een paar dagen geleden heeft de heer D. Schotman Dz., een adres ingezonden bij den gemeenteraad, waarin hij verzoekt, dat dit kollegie „langs alle wettige middelen bij de hooge regering zou aandringen op de eerlijke uitvoering van de spoorwegwet, ten aanzien van de aansluiting van Dordrecht aan het groote net," en betoogde dat onze stad wederregtelijk en tot groote schade van haar handel buiten het genot bleef gesteld van hetgeen waarop de genoemde wet haar aanspraak geeft. In de kamer van koophandel is het zelfde punt ter sprake gekomen, maar heeft men met een kleine meerderheid besloten in dezen geen stappen te moeten doen, voor dat de begrooting voor de staatsspoorwegen in de tweede kamer behandeld was. Anders is het gevoelen van het bestuur der dordrechtsche afdeeling van de „Vereeniging voor fabriek- en handwerksnijverheid" geweest. Dat bestuur heeft een bijeenkomst uitgeschreven van allen die belang stelden in den bloei der stad om de zaak van den spoorweg te bespreken. Gisteren avond is die bijeenkomst gehouden, welke door een 120tal mannen van allen rang en stand werd bijgewoond. Zij werd geopend door den heer Bredius, als voorzitter van het bestuur der voornoemde vereeniging, die terstond voorstelde een bureau te benoemen tot leiding van die bijeenkomst en de andere misschien nog te volgen vergaderingen. Hij zelf verzocht om verschillende redenen niet in aanmerking te komen. Toen zijn tot leden van het bureau benoemd de heeren D. W. Stoop, dr. J. A. Delhez, J. J. B. Bouvy, D. Schotman Dz., en mr. E. Maritz van Craijenstein. Deze heeren zullen nu een adres opstellen aan de tweede kamer, dat in een volgende bijeenkomst zal worden besproken."

De gemeenteraad van Delft heeft besloten zich bij adres tot den minister van binnenlandsche zaken te wenden met verzoek om te worden opgenomen onder die gemeenten welke tot de uitzondering zullen behooren, wanneer de thans aanhangige wetsvoordragt tot afschaffing der gemeente-akcijnsen door de staten generaal mogt worden aangenomen.

Het werk aan den spoorweg van Bommel naar Boxtel gaat thans goed voornit. Het gedeelte in Noord-Brabant van de Maas bij Hedel tot Boxtel is reeds opgemeten, terwijl dat van Hedel tot 's Bosch reeds in kaart is gebragt. Men koestert alle hoop dat nog dit jaar een begin met de onteigening van de daartoe benoodigde gronden zal kunnen worden gemaakt.

Z. M. de koning heeft vrijdag ten 5½ ure, in een plegtig gehoor ontvangen, den baron de Fabrice, minister van Z. M. den koning van Saksen te 's Hage, tot het overhandigen zijner geloofsbrieven.

Men schrijft van 's Hage aan den antwerpschen Précurseur, dat de japansche regering een nieuw gezantschap naar Europa zal zenden. Wij zijn in staat dat berigt te bevestigen. Wij kunnen er zelfs bijvoegen, dat deze ambassade, bestaande uit zeven personen, waaronder twee ministers van den taikoen, nog in den loop dezes jaars naar ons werelddeel op weg zouden gaan, ten einde, behalve Nederland, ook Engeland, Rusland, Frankrijk, Zwitserland, Pruissen en Oostenrijk te bezoeken. (*Haagsche cour.*)

Benoemingen en besluiten.

LEGER. Benoemd bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt tot officier van gezondheid 1e klasse (naar ouderdom van rang) de officier van gezondheid 2e klasse A. W. J. Zubli, dienstdoende bij de garnizoens-infirmerie te Arnhem.

KONSULATEN. Benoemd tot konsul der Nederlanden voor Demerary de heer J. Meijers.

Kerknieuws.

Uit het vroeger gemeld zestal voor een tweeden predikant bij de hervormde gemeente te Kralingen, zijn op het drietal geplaatst de heeren C. J. Bryce, dr. W. H. Krijt en dr. F. W. Merens, en is daaruit door den kerkeraad met eenparigheid van stemmen beroepen de heer Charles John Bryce, predikant te Aarlanderveen.

Koloniën.

„Tot gerustelling van velen — zoo lezen we in de heden met de landmail overgekomen Java bode — deelen wij mede dat de suikeroogst, die zich zoo slecht liet aanzien in den beginne, de slechte verwachtingen die men er van koesterde, eenigzins heeft gewijzigd. De droogte van de laatste tijden heeft gunstig gewerkt, en wat de oogst voor het volgende jaar aangaat, belooft hij beter te zullen zijn dan de laatste. Ook de tabak is medegevallen, hoewel minder goed van kleur dan wel gewenscht was, schijnt men alle reden te hebben te vreden te moeten zijn."

Verder leest men in het zelfde blad:

„Te Padang hebben de handelaren, uit vreugde over het oprigten aldaar van een agentschap der javasche bank, aan den president dezer instelling, die zich daarheen had begeven, een luisterrijk diner aangeboden.

„Aan boord van het oorlogschip Vice-admiraal Koopman, liggende ter reede van Padang, is gesprongen een 30ponder, afkomstig uit Luik. Daar dit het vierde stuk is dat uit die zelfde fabriek aan boord onzer marine springt, meenen wij op deze anders onbelangrijke omstandigheid de aandacht te moeten vestigen.

„De president van het hooggeregtshof van Neêrlandsch Indië heeft, naar wij vernemen, aan de regering eene

memorie ingediend, waarin wordt aangetoond het onhoudbare van het thans bestaande regtswezen, en ingrijpende verbeteringen worden aanbevolen."

Aan het Bataviaasch handelsblad ontleenen wij nog het volgende:

„De spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden maakt snelle vorderingen.

„Drie chinesche hoofden van voornamen rang en aanzienlijk fortuin zijn uit hunne betrekking onslagen, wegens deelname aan smokkelhandel in opium. De heer Keuchenius, resident van Samarang, heeft in deze zaak eene zeer lofwaardige energie betoond.

„Van de buitenbezittingen zijn geen belangrijke berigten ontvangen; alleen in de Pasoemahlanden (Sumatra) schijnt een onrustige geest onder de bevolking te heerschen."

Gemengde berigten.

Vrijdag nacht is te 's Hertogenbosch van drie welgeschapen kinderen bevallen Hendriena Boeren, huisvrouw van Karel Phillippe, van beroep schoenmaker, zijnde twee dochters en een zoon; die echtelieden waren sedert 5 februarij dezes jaars gehuwd.

— Dezer dagen is gemeld, dat op den spoorweg nabij Rigby een passagier in den trein vermoord en uit den wagen zou geworpen zijn. Thans verneemt men, dat die persoon eenige uren later zelf is komen vertellen, dat dit eene vergissing was. Het was juist zoo gegaan als verklaard werd door de vier personen, die wegens dit geval gearresteerd waren. De man was namelijk beschonken geweest en had, in weerwil van herhaalde waarschuwing, tegen de deur van den wagon geleund, welke alstoen was opengesprongen, ten gevolge waarvan hij er uit was gevallen. Het gelukkigste van de zaak is, dat hij hierbij niet het minste letsel heeft bekomen. Hij herinnert zich alleen, dat hij in den wagen heeft gezeten en dat bij het nedertuimelen langs eene hoogte is afgerold. Hij heeft daar in de laagte heel rustig zijn roes uitgeslapen en is daarop naar het naastbijgelegen station gewandeld, om even bedaard en rustig zijne reis voort te zetten.

— Men schrijft uit Londen, dat de direkteur van het theater van Covent-Garden den danser op één been Donato heeft geëngageerd op een appointement van 30.000 franks per maand.

— Men schrijft uit Frankfort dat het door sommige dagbladen verspreide gerucht, als zouden de lijken van dr. Demme en mej. Trumpy uit het meer van Geneve gehaald, zijn niet bevestigd wordt en dit geeft aan sommige twijfelaars aanleiding om te gelooven, dat er geen zelfmoord heeft plaats gehad. Flora Trumpy heeft brieven aan hare moeder en aan de ouders van Demme in haren schrijflessenaar achtergelaten, waarin zij zegt zich het leven te benemen, omdat zij zonder Demme in het geheel niet en met hem niet in eere kan leven. Dit laatste heeft waarschijnlijk betrekking op de verklaring der moeder, dat zij met Demme een ongeoorloofden omgang had gehad. Van zijn kant heeft Demme een brief aan zijne ouders gezonden, waarin hij te kennen geeft, dat Flora en hij zich in het meer van Geneve zouden verdrinken; hij voegde er bij dat zijn eer als wetenschappelijk man ten gronde ging en dat zulk een leven voor hem ondragelijk was. Waar zij echter aan dit voornemen gevolg hebben gegeven, is nog onbekend; in Ouchy, in Villeneuve heeft men het paar gezien, dat naar het schijnt twee à drie dagen zonder bepaald plan rondgedwaald heeft, zonder in herbergen te komen: mej. Trumpy dun gekleed, met gescheurde schoenen enz. Intusschen wordt Demme's zelfmoord nog aan eene geheel andere reden toegeschreven dan aan het verdriet over zijne vernietigde eer als wetenschappelijk man. Eene engelsche familje, zoo vertelt men te Bern, door de debatten in de zaak van Trumpy opmerkzaam geworden, zou aan de policie alhier hebben medegedeeld, dat zij eenige jaren geleden, tijdens haar verblijf in een logement te Bern, een kostbaren diamanten ring kwijt was geraakt, terwijl geen vreemde in de kamer geweest was dan de geneesheer Herman Demme jr.; men had toenmaals evenwel de verdenking niet durven uiten, maar meende nu alle regt te hebben om te gelooven, dat de bewuste ring niet verloren, maar door Demme ontvreemd was. Men hoorde, dat Demme aan zijne verloofde een ring met brillanten ter waarde van 1200 fr. ten geschenke had gegeven en verzocht mej. Trumpy die te toonen. Alstoen zou gebleken zijn dat deze ring niet het vermiste kleinood was, doch men vermoedde dat Demme den gestolen ring verruild had voor dien welken hij aan zijne bruid geschonken heeft. Uit verschillende omstandigheden leide men af, dat men te Berlijn onderzoek zou moeten doen, ten gevolge waarvan de regter van instruktie derwaarts gereisd en zaturdag met de bewijzen van dien diefstal teruggekomen moet zijn. Zoo luidt het gerucht. Men kan denken, welk eene sensatie dit weder te Bern te weeg gebragt heeft. Of deze zaak ooit tot klaarheid zal worden gebragt, is te betwijfelen; is Demme dood, dan is elk verder onderzoek noodeloos!

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 2 ure.
November 1864.

Datum.	Wind.		Barometer bij 0o.	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	*Aanmerkingen.*
	Rigting.	Kracht.						
20	Z. t. O.	9	754.8	7.2	0.85	7.10	0.0	helder betrokken.
21	ZWest.	6	760.8	6.2	0.94	7.38	0.0	betr. mist regen.
22	Z. t. W.	14	752.2	9.4	0.95	8.90	12.1	betr. regen helder.
23	Zuid.	12	756.5	7.7	0.84	7.15	10.6	held. heij. betr. reg.
24	Z. t. W.	7	745.2	8.0	0.81	7.10	11.4	dik en ligt bewolkt.
25	Zw. t. Z.	10	748.1	5.8	0.88	6.72	0.0	l. bew. heij. bew. reg.
26	W. t. Z.	7	738.6	7.2	0.77	6.40	12.1	bew. buijig ligt bew

Burgerlijke stand.

MIDDELBURG. Eerste huwelijksafkondiging den 27 dezer: J. J. Prince, jm. 34 j. met J. W. Pluijmers, jd. 29 j. C. Schot, jm. 37 j. met C. H. Remeeus, jd. 32 j. A. J. Sanderse, weduwn. 40 j. met J. Langejan, jd. 24 j.

(Van 19 tot 26 november.)

VLISSINGEN. Gehuwd: H. Hendriks, weduwn. van F. E. Gezon, 47 j. met E. Boudry, jd. 24 j.

Bevallen: S. F. van Hooff, geb. Smith, d. A. S. Bukkens, geb. Robert, z. A. J. Clowting, geb. Wiessner, z. E. Florusse, geb. Baak, z. C. A. Harting, geb. Everaers, z. J. E. Jansen, geb. Kleineeder, z.

Overleden: J. Bakker, wed. van C. van der Eijk, 64 j. J. Kastelijn, z. 5 j. A. van Sprang, jd. 33 j. W. de Wolff, z. 5 m. C. C. Couvée, d. 6 m. H. C. F. van Kampen, z. 11 w.

GOES. Gehuwd: G. P. Blaaubeen, jm. 40 j. met A. Kakebeeke, wed. 36 j. D. Touw, jm. 25 j. met K. Snoep, jd. 24 j. H. Ossel, jm. 31 j. met C. E. Kerpel, jd. 25 j.

Bevallen: A. Hubregtse, geb. Reijnhout, z. F. Grootemaat, geb. Mange, d. J. Th. Geene, geb. van Ettinger, d. C. M. F. de Witte, geb. Verbeek, d. H. Koens, geb. Oostdijk, z. W. A. Bolland, geb. den Boer, d. S. Schrijver, geb. Plompen. z.

Overleden: T. Meyvogel, wed. van J. Janse, 76 j.

In de maand october jl. zijn in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven:

TE MIDDELBURG:

Huwelijken 9; geboorten 40 (zoons 22, dochters 18); sterfgevallen 28 (van het mannelijk geslacht 9, van het vrouwelijk 19), waaronder 2 elders overledene; levenlooze geboorten 0.

De ouderdom bij het overlijden was als volgt:

beneden het jaar: 4.
van 1 tot 5, 2. 5 tot 10, 2. 10 tot 15, 1. 15 tot 20, 0.
„ 20 „ 25, 1. 25 „ 30, 1. 30 „ 35, 0. 35 „ 40, 2.
„ 40 „ 45, 0. 45 „ 50, 2. 50 „ 55, 0. 55 „ 60, 2.
„ 60 „ 65, 3. 65 „ 70, 3. 70 „ 75, 1. 75 „ 80, 2.
„ 80 „ 85, 2.

TE VLISSINGEN:

Huwelijken 13; geboorten 24 (zoons 9, dochters 15); sterfgevallen 21 (van het mannelijk geslacht 8, van het vrouwelijk 13), waarvan 4 elders overleden; levenlooze geboorten 2.

De ouderdom bij het overlijden was als volgt:

beneden het jaar: 7.
van 1 tot 5, 1. 5 tot 10, 1. 10 tot 15, 0. 15 tot 20, 0.
„ 20 „ 25, 1. 25 „ 30, 3. 30 „ 35, 0. 35 „ 40, 2.
„ 40 „ 45, 1. 45 „ 50, 2. 50 „ 55, 1. 55 „ 60, 0.
„ 60 „ 65, 1. Onbekende ouderdom, 1.

TE ZIERIKZEE:

Huwelijken 7; geboorten 36 (zoons 22, dochters 14); sterfgevallen 13 (van het mannelijk geslacht 6, van het vrouwelijk 7), waarvan geen elders overleden; levenlooze geboorten 0.

De ouderdom bij het overlijden was als volgt:

beneden het jaar: 2.
van 1 tot 5, 4. 5 tot 10, 1. 35 tot 40, 1. 45 tot 50, 1.
„ 55 „ 60, 2. 70 „ 75, 1. 75 „ 80, 1.

Thermometerstand.

26 nov. 's av. 11 u. 44 gr.
27 „ 's morg. 7 u. 44 gr. 's midd. 1 u. 47 gr. 's av. 11 u. 42 gr.
28 „ 's morg. 7 u. 44 „ 's midd. 1 u. 48 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Zitting van vrijdag 25 november. — Beraadslaging over de staatsbegrooting voor 1865.

De minister van binnenlandsche zaken, de heer Thorbecke, behandelde drie punten: 1. de grieven tegen het ministerie ingebragt; 2. de rol door de liberale partij in deze kamer ten aanzien van Indië vervuld; 3. de stelsels der liberalen en konservatieven. Bij de behandeling van het eerste punt toonde de minister aan, dat de feiten zelve de grief van den heer van Zuylen, — werkeloosheid van het ministerie op wetgevend gebied en zijne geringe pogingen tot ontwikkeling der intellektuéele belangen der natie — weêrlegden. Van onderdrukking van iedere vrije beweging kon geen sprake zijn, waar overal een krachtig initiatief genomen wordt om groote werken tot stand te brengen.

Bij de behandeling van het tweede punt (de rol door de liberale partij op koloniaal gebied in deze kamer gevoerd) toonde de minister aan dat de geest van het kabinet van 1849 niet was zucht om aan de traditie ten opzigte van Indië, vast te houden. De keus van den heer van Twist tot gouverneur-generaal bewijst dit. De houding der liberalen gedurende het ministerie van 1849 tot 1853 was dan ook ten opzigte van Indië beschroomdheid om zich op een voor hen vreemd terrein te wagen. Maar dat is zeker, dat zoo het regeringsreglement geen hinderpaal is om Indië te besturen, dit aan de liberalen bij de behandeling van het reglement te wijten is. De minister *schetste vervolgens de geschiedenis der ministeriën* na 1853 op koloniaal gebied om te bewijzen dat na de aftreding van den heer Loudon een liberaal kabinet op koloniaal terrein moest optreden. De heer van Twist was daartoe de aangewezen man, maar redenen van gezondheid verhinderden hem als minister op te treden; *de heer van Hoevell was niet bestemd om te besturen,* en van daar de optreding van den tegenwoordigen minister.

Bij de uiteenzetting van het derde punt trad de minister in eene beschouwing van het stelsel der liberalen en konservatieven. Het stelsel der laatsten was den minister niet bekend; het blijkt dan ook niet uit de door hen tot stand gebragte wetten. Het algemeen belang bragt echter mede op liberalen weg voort te gaan, maar niet om terug te keeren tot den voorvaderlijken toestand, door den heer van Foreest begeerd. De regering zal steeds alles doen om de natie op intellektueel en materiëel gebied vooruit te brengen.

De heer Schimmelpennink verklaarde dat het door hem uit te brengen votum de beteekenis had van een votum van wantrouwen in het koloniaal beleid der regering. Spreker vreesde tevens voor eene te groote zucht naar centralisatie, die bij den minister van binnenlandsche zaken bestond. De heer Kien verklaarde, dat hij aanvankelijk eene afwachtende houding bij de optreding van dit kabinet had aangenomen; maar nadat de spreker de handelingen van eenige ministers sedert hunne verschijning in dit kabinet heeft waargenomen, zegt hij dat veel hem heeft teleurgesteld en bezorgdheid inboezemt.

De heer van Voorthuysen konstateerde, dat bij het ministerie geene vastheid van beginselen met betrekking tot de herziening van het belastingstelsel aanwezig was. Ook wat de algemeene politiek betrof, geloofde spreker niet, dat dit ministerie liberaler was dan het vorige. Hij wees op verschillende wetten, als de emancipatiewet en die op de bank, op de vroegere ingediende kultuurwet, om aan te toonen dat al die wetten geen liberaal beginsel bevatten.

De heer van Zuylen repliceerde daarna. Hoofdzakelijk lichtte hij zijne eerste rede toe, en verdedigde zich tegen ingebragte beschuldigingen. Hij hield vol dat het eerste ministerie Thorbecke op koloniaal gebied niet liberaal was geweest en dat bij de beraadslaging over het indisch regeringsreglement het behoud van het kultuurstelsel op den voorgrond stond. Hij verklaarde dat hij de liberale partij heeft verlaten in 1858, *omdat de toenmalige oppositie* den strijd *ook wilde voort*zetten tegen het kabinet, dat toen optrad. Hij beweerde nogmaals dat de liberale partij in vele opzigten van haar vroeger standpunt was afgegaan, dat zij is politiek exklusief en politiek onverdraagzaam en dat haar eenig streven was verheffing van den persoon van Thorbecke, met opoffering van *alle beginselen.* Ten *slotte verklaarde hij* dat thans een einde moest komen aan aanvallen tegen zijn persoon.

De heer van Eck trad wederom in beschouwingen over het verschil in beginselen tusschen liberalen en konservatieven. Ofschoon hij in eenige punten met het ministerie verschilde, beschouwde hij dit ministerie als een liberaal kabinet. Nogmaals drong hij op het voorstellen eener motie van wantrouwen aan door hen die het kabinet wilden verwijderen. De toon tegen den minister van financiën in het verslag aangeslagen, was niet overeenkomstig het gevoelen der meerderheid. Hij kenschetste de rede van den heer van Zuylen als een beschuldiging het ministerie en de liberale partij toegeworpen dat zij aan vroegere beginselen waren ontrouw geworden. Beklaagde de heer van Zuylen zich dat hij op de pijnbank gelegd was, dan was dit een zaak tusschen hem in zijn conscientie, daar deze hem het best moest doen gevoelen wat hij zich had aan te trekken. De bewering van den heer van Zuijlen dat het minder bloeijen der kiesvereeniging, waarvan de heer van Eck medebestuurder was, dezen tot zijne bestrijding zou hebben verlokt, achtte spreker alle antwoord onwaardig. Dat de haagsche kiezers den heer van Zuylen gerehabiliteerd hadden, is veroorzaakt doordat de partij waartoe de heer van Zuylen nu is overgegaan, wat zij niet met redenering winnen kon thans beproefd heeft te winnen met geld door de aankoop eener bestaande courant en..... De voorzitter verzoekt hierop den heer van Eck zich te willen matigen, daar hij niet mag zeggen dat de tegenpartij zich van omkooping bedient. Deze laatste verklaart dit niet te hebben gezegd, en de voorzitter trekt nu zijne aanmaning in, waarna de heer van Eck volhoudt dat de heer van Zuylen, zoo als hij heden ook bekend heeft, zich in de armen der tegenpartij heeft geworpen, zonder dat hij zijn gedrag kan regtvaardigen.

Buitenland.

Algemeen overzigt.

De oplossing der Rendsburg-kwestie heeft thans waarschijnlijk plaats gehad. Volgens een telegram uit Hannover hebben gisteren een bataljon hannoveranen en twee kompagnien saksische soldaten deze stad moeten binnenrukken om aldaar weder garnisoen te houden in een afzonderlijk gedeelte der stad en zonder onder bevel te staan van den kommandant der geallieerde bezetting. Volgens de hieromtrent door de kommissie vastgestelde bepalingen moesten de bondstroepen door de pruissische bezetting met de gebruikelijke eerbewijzingen worden ontvangen.

De voor de kleine bondstaten zoo gunstige wending der Rendsburg-aangelegenheden wordt toegeschreven aan de gewijzigde politiek van Oostenrijk sedert de optreding van den nieuwen minister van buitenlandsche zaken. Terwijl echter de regering te Weenen alzoo niet langer het blind werktuig van den heer von Bismarck schijnt te willen zijn, begint de pruissische regering eene vrij dreigende houding aan te nemen. De verschillende troepenafdeelingen toch, welke uit Jutland terugkeeren en reeds in de hertogdommen zijn aangekomen, hebben bevel ontvangen om hun terugmarsch naar Pruissen niet voort te zetten, maar halt te houden. De divisiën, welke reeds in het vaderland zijn teruggekomen blijven insgelijks gekoncentreerd, terwijl prins Frederik Karel het opperbevelhebberschap zal waarnemen van het in het veld zijnde leger, tot dat — zegt de ministeriële Nordd. Zeitung — de laatste soldaat der bondstroepen de hertogdommen zal hebben verlaten. Volgens de Spenersche Zeitung zullen bovendien nog nieuwe pruissische troepen naar de hertogdommen gezonden worden. Tevens geeft het officieus orgaan te kennen dat het opperbevel over de oostenrijksche troepen in de hertogdommen waarschijnlijk zal worden opgedragen aan den pruissischen generaal von Bittenfeld. Ofschoon het dagblad van den heer von Bismarck dit laatste als waarschijnlijk stelt, is dergelijke stap van Oostenrijk, op grond van andere mededeelingen, voor het oogenblik nog zeer onwaarschijnlijk. Intusschen stelt Pruissen alle pogingen in het werk om zich de zamenwerking van Oostenrijk niet te zien weigeren nu juist de sleeswijk-holsteinsche kwestie eene periode heeft bereikt, waarin zij voor Pruissen goede vruchten moet beginnen op te leveren. De pruissische prins von Hohenzollern heeft dezer dagen, gelijk men uit Frankfort verneemt, een eigenhandig geschreven brief van koning Wilhelm aan den keizer van Oostenrijk ter hand gesteld, waarin de hoop op eene voortdurende zamenwerking wordt te kennen gegeven naar de grondslagen tot dusverre aangenomen.

In Oostenrijk zelf ziet men intusschen telken dage meer en meer in dat de regering niet langer het werktuig van Pruissen moet zijn. Behalve in het huis der heeren, gedurende de adres-debatten, bleek ook in het huis van afgevaardigden de tegenzin in de alliantie met Pruissen. In het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede van dit laatste staatsligchaam wordt bepaaldelijk de wensch uitgedrukt dat de regering zich verzetten zal tegen de uitvoering van plannen, welke eene vijandelijke strekking bezitten tegen den bond, maar integendeel pogingen zal aanwenden om door eene herziening der bondskonstitutie den band, welke de duitsche staten onderling verbindt, naauwer toe te halen.

In dit ontwerp-adres, waaromtrent de debatten morgen zullen worden geopend, wordt voorts aangedrongen op de bijeenroeping der landdagen in Hongarije, Croatië, Venetië en Gallicië, omtrent welke laatste provincie de wensch naar eene opheffing van den nog steeds voortdurenden staat van beleg wordt uitgedrukt.

Met het oog op de gebeurtenissen in Venetië — alwaar nog voortdurend gewapende afdeelingen vrijwilligers zich in de bergstreken van Frenli ophouden — zegt het dagblad van Moskou, orgaan der oud-russische partij, dat de belangen van Rusland vorderen om Oostenrijk te ondersteunen en de regering te St. Petersburg bij de verhouding tusschen Turijn en Weenen eene meer krachtige houding moet aannemen.

Door de italiaansche regering is een aller belangrijkst wetsontwerp bij het parlement ingediend. Art. 1 daarvan luidt aldus: Van den dag der invoering dezer wet, erkent de staat geene geestelijke orden of vereenigingen meer van welken aard ook, al mogten deze ook onder toezigt der plaatselijke autoriteiten staan. De gestichten en inrigtingen aan deze orden toebehoorende zullen worden opgeheven en de eigendommen daarvan tot staatsdomein verklaard.

De vermaard gewordene brief van den hertog de Persigny aan den heer Emile de Girardin wordt thans in zijn geheel medegedeeld. Het was waarlijk niet de moeite waardig om daarover zoovele pennen in beweging te brengen. De brief toch van den oud-minister is wederom eene herhaling — niet eens eene variatie — van zijn overoud thema: de vrijheid der drukpers zoo als zij in Engeland bestaat is uitmuntend, maar — de franschen bevolking is daarvoor nog niet rijp genoeg. Het antwoord van den heer de Girardin was de ontwikkeling van het denkbeeld, in zijn artikel tegen Le constitutionnel, reeds medegedeeld, nader uiteengezet: De drukpers is magteloos; geef haar de meest volledige vrijheid zonder haar eenigzins aan banden te leggen. Doet ge dit, al ware het voor eene millioenste deel, dan zal de drukpers nog altijd beweren dat zij het slagtoffer is van tyrannie en het publiek zal haar gelooven en zich aan hare zijde tegenover de regering scharen. Is daarentegen de drukpers vrij, in de ruimste beteekenis van het woord, dan zal het publiek zich scharen aan de zijde der regering tegen de drukpers en haar van tegenstrijdigheid, overdrijving, weifeling beschuldigen.

Men zal zich herinneren dat onlangs de fransche Moniteur wederom berigtte dat de vroegere president der mexikaansche republiek, Juarez, met weinige ruiters naar Chihuahua was gevlugt, na eene hem door den luitenant-kolonel Marten toegebragte nederlaag. Op grond van minder officiële maar meer geloofwaardige berigten deelden wij toen mede dat hij zich slechts had teruggetrokken en te Chihuahua eene uitmuntende gelegenheid had om zich nog gedurende eenigen tijd staande te houden. Dit laatste berigt wordt thans nader bevestigd Juarez bevindt zich thans aan het hoofd van een twee duizendtal manschappen te Chihuahua.

Nadere berigten uit de Vereenigde Staten bevestigen onze mededeelingen dat er volstrekt geene ongeregeldheden gedurende de verkiezingen voor een president hebben plaats gehad. Dit is nu wel aller ongelukkigst voor hen, die zoo gaarne, na de herkiezing van Abraham Lincoln, zouden willen beweren dat die herkiezing had plaats gehad onder honderde traditionele revolverschoten en terwijl de kruiddamp aller verstand benevelde, maar de gelegenheid ontbreekt hun thans daartoe. Te regt zeide dan ook de bekende engelsche staatsman Cobden te Rochdale: „Gij hebt 23 of 24 millioen menschen, verspreid op een terrein van vele duizende vierkante mijlen, op een dag hun stemregt zien uitoefenen omtrent eene kwestie, welke stroomen bloeds doet vloeijen en gij hebt gezien hoe het resultaat dier in kalmte gehoudende verkiezingen werd bekend gemaakt zonder meer beweging te veroorzaken dan ik in het dorpje Calne of in de kleine stad Kidderminster bij eene dergelijke gelegenheid heb waargenomen. De natie, welke alzoo handelt geeft aan de wereld een schouwspel, te waarderen gelijk nooit eenig volk heeft gegeven."

Van het amerikaansch krijgstooneel wordt gemeld dat eene poging der zuidelijke troepen bij Richmond om de liniën van Grant te verbreken is mislukt.

België.

De tweede stemming van den senaat over artikel 49, waarbij aan het wetsontwerp betrekkelijk de studiebeurzen een terugwerkende kracht wordt gegeven, is voor het ministerie gelukkiger geweest dan de eerste. Door dat twee der door Antwerpen afgevaardigde leden, die bij de eerste stemming zich tegen dat artikel hadden verklaard, zich den volgenden dag van stemming onthielden, is het artikel en vervolgens het geheele wetsontwerp vrijdag met 28 tegen 26 stemmen aangenomen. Het ministerie is hierdoor uit een zeer neteligen toestand gered; zonder aanneming van het beginsel waarbij de studiebeurzen van vroegeren tijd aan de zelfde voorwaarden als de nieuwe en nog te stichten beurzen werden onderworpen, ware het voorstel der regering ten eenen male krachteloos geweest. Het ministerie had, zoo niet de uitslag van den tweeden dag gunstiger geweest ware dan van den eersten, moeten kiezen tusschen een ontbinding van den senaat, het intrekken van het wetsontwerp of het indienen van zijn ontslag. Ook dit gevaar is nu weder geweken.

Gelijktijdig dat het kabinet in den senaat een neêrlaag leed, behaalde het in de tweede kamer eene overwinning. De brusselsche afgevaardigde Louis Hymans, die zich advokaat gesteld heeft voor de oesters en de visch, eerst door middel van de pers, bij wijze van flink geschreven „causeries" in L'étoile belge, en nu in de wetgevende vergadering, stelde bij de behandeling van de wet op de middelen met den heer Jacquemyns een amendement voor, houdende de afschaffing van alle regten op dit stuk. Hoe welsprekend de heer Hymans de zaak der oesters ook heeft verdedigd, heeft de minister van financiën gezegevierd. Hij verklaarde dat hij voor den oogenblik zijn adhaesie niet geven kon aan eenig voorstel strekkende om ten dezen eenig wijziging te brengen in het tarief van in- en uitgaande regten, en de kamer vereenigde zich met 53 tegen 40 stemmen met zijn voorstel om de zaak aan te houden tot dat hij eene geheele herziening van de wet op den in-, uit- en doorvoer bij de kamer zou indienen.

Zaturdag had in de kamer van afgevaardigden een vrij hevig tooneel plaats. Bij de behandeling van de begroting voor buitenlandsche zaken ontstond namelijk een woordenwisseling tusschen den afgevaardigde van Antwerpen, den heer de Laet, en den minister Rogier, die zoo hoog liep dat men nog altijd in gespannen verwachting verkeert hoe de zaak zal afloopen.

De aanleiding was deze: Toen de minister zich op een rapport van de antwerpsche kamer van koophandel beriep, viel de heer de Laet hem in de rede met den uitroep: „Wat bewijst dat! De kamer van koophandel verandert van gevoelen even als de senaat." Hoewel nu de heer de Laet dat gezegde introk was de heer Rogier nog niet zoo dadelijk tot kalmte gekomen en hij voegde zijn bestrijder toe „dat de antwerpsche leden het regt niet hadden uit naam van de handel te spreken, daar al wat achtenswaardig is hen verloochent." Dit laatste gezegde trok zich ook de heer d'Hane van Steenhuyse aan, die verklaarde dat hij na de zitting zijn waardigheid zou doen eerbiedigen. Het schijnt dat er later ophelderingen hebben plaats gehad, doch waartoe deze geleid hebben is nog niet bekend.

Zeetijdingen

Het schoonerbrikschip *Vertrouwen*, gezagv. T. D. de Ruiter van Rio Janeiro naar Hamburg, is den 27 november als bijlegger ter reede van Vlissingen binnengekomen, met schade aan verschansingen. Ekipage wel.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

ROTTERDAM 28 november. Bij eene vaste markt bestond goede kooplust.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 25 november. Raapolie *op zes weken* ƒ41¼. Lijnolie op zes weken ƒ36¼.

ROTTERDAM 28 november. Tarwe, rogge, haver, erwten en zomergerst 20 en wit zaad 75 cent lager. De overige artikelen bleven onveranderd.

AXEL 27 november. Oude tarwe ƒ8,15 à ƒ8,40; nieuwe dito ƒ6,75 à ƒ7,55; Rogge ƒ5,50 à ƒ5,60; Wintergerst ƒ5,15 à ƒ5,50; Zomer dito ƒ4,55 à ƒ4,75; Haver ƒ3,25 à ƒ3,75; Paardenboonen ƒ5,60 à ƒ6,05; Duivenboonen ƒ6,35 à ƒ6,65; Bruineboonen ƒ8,40 à ƒ9,35; Groene erwten ƒ7,— à ƒ7,45; Gele dito ƒ6,55 à ƒ6,80; Boekweit ƒ5,60 à ƒ5,85.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 28 november.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	60¼
	dito dito dito	3	„	72
	dito dito dito	4	„	95¼
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	—
België.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Rusland.	Obligatiën 1798/1816	5	„	93⅛
	Certifik. Hope & co.	4	„	67⅝
	Oblig. dito 1855, 6e serie	5	„	80¼
	dito dito Leening 1860	4½	„	82½
	Certifikaten	6	„	—
	Aand. spoorweg		„	183¼
Polen.	Schatkistobligatiën	4	„	—
Oostenrijk.	Obligatiën metalliek	5	„	56⅜
	dito 1847/1852	2½	„	28⅛
	dito rente Amsterdam	5	„	—
	dito nationale	5	„	63⅛
	Bank aktiën	3	„	—
Italië.	Leening 1861	5	„	—
Spanje.	Obligatiën (binnenlandsche)	3	„	42⅛
	dito	3 thans 2½	„	40⅛
	Amortisable schuld		„	—
Portugal.	Obligatiën 1853	3	„	45¼
	dito 1856—1862	3	„	45½
Griekenl.	dito (blaauwe)	5	„	20⅜
Turkije.	Obligatiën (binnenl.)	6	„	—
Vereen.Stat.	dito (1882)	6	„	42 1/16
Illinois.	dito	7	„	49½
Mexiko.	dito	3	„	27⅜
Grenada.	dito afgestempeld	4¾	„	11¼
Venezuela	dito	2	„	16 5/16

Weldadigheid.

DIAKENEN der Nederd. Herv. gemeente alhier berigten met hartelijke dankzegging de ontvangst eener gift van ƒ5, gewikkeld in een omslag met het binnenschrift „Voor de armen onder de letter R. H.", gevonden in de kollekte der Koorkerk, Zondag 27 dezer.

Middelburg, 28 Nov. 1864. Diakenen voornoemd,
DIRK JERAS, Voorzitter.
JAC. DE KANTER, Secretaris.

Advertentiën.

Het Kind, ons den 3den dezer geschonken, werd ons heden weder ontnomen.

Vlissingen, J. L. VAN VERRE.
den 26 November 1864. J. P. VAN VERRE—VAN LOO.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 75 jaren, Mejufvrouw ANNA ELIZABETH JORDAAN, Weduwe den Heer FRANS BASIE.

Middelburg, J. DE NOOD,
den 27 November 1864. Executeur Testamentair.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij de ziekte en het overlijden van mijn dierbaren Echtgenoot P. J. PAPEGAAY, betuigt de ondergeteekende haren hartelijken dank aan Familie, Vrienden en Begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad.

Middelburg, Wed. P. J. PAPEGAAY—
den 28 November 1864. VAN AARTSEN.

De ondergeteekende betuigt aan zijne Vrienden en Bekenden, zoo wel buiten als binnen zijne Gemeente, zijn hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling en deelneming bij de viering van zijn 60sten geboortedag.

O. en W. Souburg, C. A. KAM.
den 26 November 1864.

Nederl. Zend. Vereen. Afd. Middelburg.

BEDESTOND op Woensdag 30 November, des avonds ten 7 ure, in het Klein Schuttershof, waartoe ook belangstellenden worden uitgenoodigd.

K. VAN DER GIJP, Secretaris.

GENEESKUNDE.

Op Zaturdag den 3den December a. s., des middags ten 12 ure, zal er bij de Provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zeeland, residerende te Middelburg, een openbaar **Examen** worden gehouden. De Commissie voornoemd,

Namens dezelve,
D. J. J. MARINISSEN, Secretaris.

FAILLISSEMENT (TWEEDE VERIFICATIE).

Door den Edel Achtbaren Heer Regter-commissaris in het Faillissement van GERRIT DE JAGER, Schipper te Middelburg, is bepaald dat de tweede verificatie van schuldvorderingen zal plaats hebben op Zaturdag den zeventienden December 1864, aanvangende des voormiddags ten 10 ure, in een der Vertrekken van het Raadhuis te Middelburg.

De Curator in voornoemd Faillissement,
P. REKKER.

Bij akte, verleden voor den Notaris W. L. WOUTERSEN, den 24 November 1864, te Middelburg geregistreerd, is door de Heeren LEVI EMANUEL, Koopman, en HARTOG EMANUEL, zonder Bedrijf, beiden wonende te Middelburg, aangegaan eene Vennootschap onder de firma EMANUEL & COMPAGNIE, tot het drijven van handel in **IJzerwerk, Metalen, Lompen** en verder zulke Goederen welke tot de zoogenaamde Tagrijnhandel behooren.

De Vennootschap zal aanvang nemen den 1 December 1864, en wordt aangegaan voor een onbepaalden tijd.

Met uitzondering van het sluiten van Geldleeningen, waartoe de medewerking van beide Vennooten wordt vereischt, is ieder hunner bevoegd overeenkomsten en verbindtenissen voor de Vennootschap met derden aan te gaan.

Geschiedende hiervan aankondiging overeenkomstig de wet.

Nationale
LEVENSVERZEKERING-BANK.

GOEDGEKEURD DOOR Z. M. DEN KONING.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM, OPPERT No. 18.

Volteekend waarborg-kapitaal
1 millioen gulden.

COMMISSARISSEN:

D. Blankenheym, Joost van Vollenhoven, R. H. Nierstrasz, Mr. **T. M. C. Asser,** Mr. **P. P. van Bosse, J. D. Fransen v. d. Putte,** Jhr. Mr. **F. J. J. van Eysinga,** Mr. **J. U. de Kempenaer.**

DIRECTIE. Mr. W. SIEWERTS VAN REESEMA, Directeur.
S. VAN DER HELD Wz., Administrateur.

Spaarkas- en Uitzetverzekeringen voor Kinderen.
Verzekeringen tot voorziening in Plaatsvervanging bij de Militie.
Pensioenverzekeringen voor Weduwen en Weezen.
Kapitaal- en Rente-verzekeringen voor den ouden dag, betaalbaar op zekeren leeftijd of bij vroeger overlijden.
Verzekeringen voor naar de koloniën vertrekkenden en op het leven van Zeevarenden.
Verzekeringen van klein bedrag, tot dekking van kosten van laatste Ziekte, Begrafenis enz.

Dadelijk ingaand regt op 25 pct. aandeel in de winst.

Inlichtingen te verkrijgen en Prospectussen kosteloos te bekomen bij de Directie en Heeren Agenten en Correspondenten in de volgende gemeenten dezer Provincie: *St. Annaland*, J. Polderma; *Axel*, M. H. Telchuys; *Bommenede*, M. J. Bybau; *Brouwershaven*, G. van Wage; *Bruinisse*, A. van Papering; *Elkerzee*, J. M. de Glopper; *Goes*, J. H. C. Kakebeeke Gz.; *Groede*, T. Köhler; *Haamstede*, J. C. M. van Rhee; *Hulst*, J. P. M. Haak; *Kruiningen*, D. P. Dominicus; *St. Maartensdijk*, B. Quakkelaar; *Middelburg*, Mr. D. A. Berdenis van Berlekom, Agent, en A. M. van Heuven, Correspondent; *Oostburg*, J. Otto Risseeuw; *Ouwerkerk*, van der Have; *Scherpenisse*, J. Oudesluis; *Oost-Souburg*, A. van Vlaanderen; *Stavenisse*, J. Hocke Molenburgh; *Tholen*, M. C. van Elsacker; *Veere*, J. A. Geldof; *Vlissingen*, W. de Wolf; *Oud Vossemeer*, L. Augustijn; *Westkapelle*, P. de Vos; *Wissenkerke*, H. Bek; *Zierikzee* H. A. van IJsselsteyn.

☞ **Agenten** worden gevraagd in die Gemeenten der Provincie, waar de Bank nog niet vertegenwoordigd wordt. — Brieven franco.

PUBLIEKE VERKOOPING op Woensdag den 30 November 1864, des avonds ten acht ure, op de Bovenzaal der Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van

EEN HUIS EN ERVE,

genaamd: DE ROBIJN, staande en liggende te Middelburg in de Brakstraat, wijk O no. 258, kadastraal bekend sectie B no. 1137, ter inhoudsgrootte van 2 Roed. 24 Ell.

Voorschreven Huis en Erve is daags vóór en op den Verkoopdag te zien, van des voormiddags 11 tot des namiddags 4 ure, op vertoon van een Permissie-billet, verkrijgbaar ten Kantore van genoemden Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING te **Ritthem**, voor het Huis no. 34, op Woensdag den 7 December 1864, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST van eene partij

Timmermansgereedschappen en Meubelaire Goederen.

waaronder een Boogkabinet, Kleerkasten, Kleederen, **van Brakel, van der Kemp, Smytegeld, Hellenbroek, Schortinghuis, Bunjan** en anderen, eenig Goud en Zilver; voorts een Draaibank, Touwwerk, Graanzakken, eene partij Afbraak, Hout en meer. — Daags te voren, van 9 tot 12 en van 2 tot 4 ure, te zien.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag 13 December 1864, 's morgens 11 uren, onder **Domburg**, op de Hofstede bij JAN DE PAGTER, van **KAPHOUT, TRONKEN, MUTSAARDS en SPAANDERS**, eenige **Fruit**, en andere **BOOMEN**, waaronder vele voor Werkhout geschikt.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Vrijdag 16 December 1864, 's morgens 11 ure, op het Hof te **Nieuwland**, bij het Dorp, van **TRONKEN**, met daarop staand **KAPHOUT, Populieren** en andere **BOOMEN**, waaronder een **zachte Olm** van buitengewone lengte en zwaarte, bijzonder voor Werkhout geschikt.

VERKOOPING van **Essen** en **Olmen BOOMEN**, op de Hofstede GROENENBURG, in de Gemeente **Nieuw- en Sint-Joosland**, Dingsdag 20 December 1864.

UIT DE HAND te KOOP **een HUIS en TUIN**, groot 15 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen in de Gemeente Serooskerke. Te bevragen bij den Eigenaar W. SCHOUT.

Opruiming

van Dames- en Kinder-Wintermantels, Mantelstoffen en Pelterijen,

tot veel verminderde prijzen.

J. H. UCHTMANN (DRIE SPUITEN).

DAMES HANDWERKEN.

De ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten dat zij heden heeft ontvangen de nieuwste begonnen en afgewerkte **TAPISSERIE-WERKEN** enz. enz. tot welks bezigtiging zij de Dames beleefdelijk uitnoodigd.

C. RITCHIE.
Middelburg, Rouaansche-kaai, G 129.

SINT NIKOLAAS

overtuigd zijnde, dat gedurende de tien jaren dat het **MAGAZIJN** van **J. J. CEULEN** bestaat, steeds gearbeid is om de sortering, de kwaliteit en de prijzen der Artikelen te verbeteren en geheel aan de eischen des tijds te voldoen, zal daarom bij zijn aanstaand Feest genoemd Magazijn met milde hand ruimer en rijker dan ooit voorzien, van vele lieve en fraaije Artikelen. Hij hoopt zijne moeite beloond te zien door een ruim bezoek, en verzekerd zijnde dat goede en nette bediening daar steeds op den voorgrond staat, zal ieder er ongetwijfeld iets voor de zijnen kunnen vinden.

Weder als vorige jaren neemt de ondergeteekende de vrijheid haren Stad- en Landgenooten te herinneren dat zij voorzien is in een ruime sortering van diverse Artikelen in **Glas, Porselein** en **Aardewerk.**

Voor KINDEREN is er een ruime keus van Eet- en Drinkserviesjes, Portelikeurs, Olij- en Azijnstelletjes Messenmandjes, Waschtafeltjes, diverse soorten van fijne Mandjes (nieuw model), ook dito Turfmandjes; alsmede Verlakt- en Blikwerk, Petroleum-Lampen, Glazen en Kous. Verder vele Artikelen van **Luxes**, geschikt voor

SINT NIKOLAAS-CADEAUX.

Dankbaar voor het genoten vertrouwen, beveelt zij zich bij vernieuwing aan.

Middelburg, Langenburgt.
M. G. PONSE, firma MAKKERS.

NB. ONTVANGEN Porseleinen **Pastijvormen** en **Schotels**, welke de Vuurproef kunnen doorstaan.

SINT NIKOLAASFEEST.

De ondergeteekenden maken bekend aan hare geëerde Begunstigers, dat zij ontvangen hebben eene groote partij **KINDER SPEELGOED**, geschikt voor den SINT NIKOLAAS. Van heden af uitgepakt en ter bezigtiging gesteld; hopende met een ruim bezoek vereerd te worden zoo beloven zij eene prompte en civiele bediening.

DE GEZUSTERS PEY, Langendelft, A no. 92.

Lekkere **Strootjesharing**, volstrekt niet zout; 35 cent per dozijn; **Citroenen** *f* 1,75 per 100 stuks, nieuwe **Vijgen** à 10, 12½ en 15 cent per Vijf ons, bij

DEKKER, Smallekade.

AGENTEN GEVRAAGD.

Eene buitengewone gelegenheid schenkt aan **active AGENTEN**, die borg kunnen stellen, de mogelijkheid om noemenswaardig voordeel te behalen, zonder opoffering van veel tijd. — Reflecterenden verwerven nadere bijzonderheden, op franco aanvragen, onder F 30 poste restante, FRANKFORT a/M.

De Boek- en Courantdrukker J. STURM, te Neuzen vraagt om SPOEDIG in dienst te treden een **bekwaam LETTERZETTER**, ongehuwd en van de P. G.

Hij, die met de **Pers** kan omgaan en het **Binden** verstaat zal het meest in aanmerking komen.

Brieven met getuigschriften franco in te zenden.

Terstond of met Mei een **Kleermakersknecht** benoodigd bij JAN MAAS, te Zandijk.

Een **Markeur** benoodigd, Societeit Markt.

Terstond een **Meid** benoodigd bij BOASSON Burgt.

Een aankomend **Meisje**, niet beneden 15 jaren oud, bekend met eenig huisselijk werk benoodigd Burgt D no. 9.

Bij den Boekhandelaar K. VAN DER GIJP is uitgegeven

ER IS EEN GOD DIE WONDEREN DOET.

Een Verhaal met Bijschrift van R. V. Prijs 10 Cents.

VOORLOOPIG BERIGT.

De ondergeteekenden Tooneeldirecteuren, geven zich de eer te berigten dat zij, na bekomene vergunning, dezen winter eene reeks Voorstellingen zullen geven, waarvan de eerste zal plaats hebben op 26 December eerstkomende.

Voorwaarden en conditiën zullen in tijds bij Circulaire worden bekend gemaakt.

I. J. STOETE, D. W. JACQUI.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van afvaart in November—December.

VAN MIDDELBURG.				VAN ROTTERDAM.			
Dingsdag	29	's morg.	11 ure	Dingsdag	29	's morg.	7 ure.
Donderd.	1	„	6	Woensdag	30	„	7
Zaturdag	3	„	7	Vrijdag	2	„	7
Zondag	4	„	7	Maandag	5	„	8,45

BIJVOEGSEL

VAN DE

MIDDELBURGSCHE COURANT

van dingsdag 29 november 1864.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Zitting van zaturdag, 26 november. — Beraadslaging over de staatsbegrooting voor 1865.

De heer van der Linden stelde op den voorgrond, dat ieder die zich aan het openbare leven wijdt, aan beoordeeling en veroordeeling blootgesteld is, maar dat in deze kamer geen verdachtmaking moest plaats hebben. Zijn ouden bondgenoot, den heer van Zuylen, wenschte hij niet hard te vallen, Integendeel hij onthief hem van al zijne antecedenten. Spreker toonde daarna aan, dat in de redevoeringen van den heer van Zuylen verwarring tusschen de begrippen van het ministerie en de liberale partij heerschte, en van daar een tal onjuiste voorstellingen. Immers de *liberale partij heeft niet na 1853* stelselmatig oppositie tegen ieder kabinet gevoerd, maar *goedgekeurd hetgeen in hare rigting viel.* Ten slotte trad spreker in eene beschouwing van het verschil tusschen *liberalen en konservatieven,* om te bewijzen dat de laatste bleven stilstaan, terwijl de eerste voorstanders van vooruitgang waren.

De heer Jonckbloet herhaalde, dat hij geen blinde aanhanger van den minister van binnenlandsche zaken was, maar dat hij sympathie had voor zijne beginselen. Overigens vreesde hij dat de konservatieve partij Thorbeckophobie in haar vaan voerde. De heer Geertsema bestreed enkele stellingen van den heer van Zuylen, die in strijd waren met de aktualiteit. Ten onregte had die heer een groot deel der kamer van slaafsche onderwerping aan den minister van binnenlandsche zaken beschuldigd en hen voor een drom van satelliten uitgekreten. Die voorstelling is geheel onjuist en spreker moest tegen dergelijk verwijt protesteren. De meerderheid der kamer steunt dit kabinet, omdat het 't meest geschikte is om de door de grondwet voorop gestelde beginselen meer en meer te bevestigen. De heer van Foreest verklaarde, dat zijne aanvallen steeds beginselen en niet personen betroffen, en trachtte vervolgens het verschil tusschen liberalen en konservatieven aan te toonen en te bewijzen dat de beginselen der eerste niet nationaal zijn. De minister van binnenlandsche zaken had gezegd, dat de liberalen den koninklijken weg gingen, doch spreker gelooft, dat de liberalen den koning dulden onder de voorwaarde dat hij zij een machine of een *roi fainéant.*

Hij ontkende dan ook, dat de liberale beginselen hoewel *zij eene tijdelijke meerderheid hadden, nationaal* waren, omdat zij vreemd waren en ontleend aan de fransche revolutie. Naar zijne *overtuiging* is de meerderheid het zelfstandig koningschap toegedaan. Ook de koloniale politiek der liberalen streeft naar een ander doel dan die der konservatieven. De eerste zien in Indië een ruim veld voor de industrie; de laatste een kostbare bezitting, waarin ons gezag moet bewaard blijven.

De heer van Nierop behandelde wederom het verschil tusschen liberalen en konservatieven en verklaarde zich voorstander van een konciliante liberale politiek, en drong aan op het formeren van een derde partij in de kamer, die zich niet aan de bestaande partijen zou aansluiten. Hij verklaarde ten slotte zijne adhaesie aan de politiek van dit kabinet maar vestigde de aandacht der regering op de tallooze kredietinstellingen, die telkens verrezen, ten nadeele van den staat.

De minister van binnenlandsche zaken voerde nogmaals het woord. De minister betoogde wederom, dat bij het kabinet geen zucht tot centralisatie bestond; en dat nergens uit bleek dat de liberalen volkssoevereiniteit verlangden. De minister zeide, dat telkens wanneer de heer van Zuylen een persoonlijke strijd tegen hem zou voeren, hij dien strijd niet zou beantwoorden.

De algemeene beraadslaging werd hierop gesloten en hoofdstuk I (huis des konings) met algemeene stemmen goedgekeurd.

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van zaturdag 26 november. — Rapport burgemeester en wethouders omtrent bezuiniging schoolwezen; voorstel administratie gasfabriek; konceptverordening veemarkt; rekening leenbank 1863; verordening benoemen vaste kommissiën; maximum onderstand 1865; benoeming scheikundige tot *broodkeuring; voordragt lid algemeen armbestuur;* aanbeveling benoeming twee kommiezen plaatselijke belastingen; dankbetuiging, mededeelingen enz.; opbrengst verpachting tollen; adres tegen wetsontwerp wijziging gemeentewet.

Voorzitter, bij de opening der zitting de heer Winkelman, later de heer Callenfels.

Afwezig de heeren Schmidt, de Groof en Tideman; de heer Callenfels komt eenige oogenblikken na de opening der zitting binnen, terwijl de heer Wels de vergadering spoedig weder verlaat.

De notulen der vorige zitting worden gelezen en na eenige wijziging goedgekeurd.

De voorzitter deelt mede dat burgemeester en wethouders eene konferentie met den schoolopziener hebben gehad betreffende het al of niet mogelijke van bezuiniging in de kosten van het lager onderwijs. De heer Winkelman brengt hieromtrent rapport uit, waarvan de konklusie strekt om te kennen te geven dat die kosten voor geene vermindering vatbaar zijn. — *Dit rapport is* voor kennisgeving aangenomen.

De sekretaris doet voorlezing van het rapport der kommissie van beheer en toezigt voor de gasfabriek *betreffende het in hare handen gestelde voorstel van den* heer Pot, om met 1 januarij 1865 de ontvangsten en uitgaven der gasfabriek door den gemeente-ontvanger en niet meer door den direkteur der fabriek te doen plaats hebben, ingevolge art. 113 der gemeentewet. De kommissie verklaart in dat rapport niet alleen tegen het voorstel geen bezwaar te hebben, maar zelfs, met het oog op de gemeentewet, tot de aanname daarvan te adviseren, terwijl zij overigens den gemeentesekretaris uitnoodigt tot het bijwonen van de vergaderingen der kommissie. — Het voorstel is in omvraag gebragt en met algemeene stemmen aangenomen, terwijl de dien overeenkomstig gewijzigde begrooting mede eenparig is goedgekeurd.

Vervolgens worden, in verband met voornoemd besluit, in behandeling genomen de verordening op het beheer der gasfabriek en de instruktie voor den direkteur. Hierbij worden door den heer Hector verschillende opmerkingen gemaakt. Onder anderen betoogde hij de wenschelijkheid om de levering van kolen voor de gasfabriek aan te besteden. Op de bedenking des voorzitters hieromtrent antwoordde hij dat dit althans zou kunnen beproefd worden, om daardoor meer in overeenstemming te geraken met het besluit van den raad tot het doen van aanbestedingen. — De heer Winkelman herinnert aan hetgeen hij omtrent deze kwestie reeds vroeger aan den heer Hector heeft opgemerkt; zijns inziens moet men blijven waar men goed is. Eene lading kolen is met een oogopslag niet te keuren; men zou dus bij aanbesteding eene proefstokerij noodig hebben, zoo als die in sommige *groote gemeenten bestaat, doch de kosten daarvan zijn* te groot. Hij verklaart zich tegen eene aanbesteding. — De heer Hector zegt zich neer te leggen bij de meerderheid. Evenwel vermeent hij dat het aangevoerde bezwaar van den heer Winkelman wel zou kunnen wegvallen, daar toch bij de marine honderd duizenden ponden kolen worden gebruikt, die alle zeer naauwkeurig worden gekeurd. Hij zou alleen eene aanbesteding willen doen plaats hebben, om te beproeven of men de kolen niet goedkooper krijgen kon. — De heer de Kruyff vestigt, behalve het aangevoerde door den heer Winkelman, de aandacht op den tijd dien eene proefstokerij voor gaskolen vorderen zou; voor eene proef met die kolen zouden minstens veertien dagen noodig zijn; middelerwijl zou de lading zijn gelost en bij niet-goedkeuring dus weêr geladen en teruggezonden moeten worden, hetgeen veel kosten en onaangenaamheden zou teweeg brengen; bovendien is het meermalen gebleken dat men niet kan slagen om goedkooper kolen te koopen. — De heer Hector maakt van het door hem aangevoerde geen voorstel.

Behalve eenige andere opmerkingen, maakt de heer Hector voorts bedenking tegen den verkoop van cokes en teer, vertegenwoordigende eene waarde van ƒ 3000. Die verkoop zou hij niet aan de kommissie, maar aan den raad zelf willen zien overgelaten. Hij verwijst hieromtrent naar hetgeen bij de marine plaats heeft. — De voorzitter antwoordt dat, als men de kommissie voor de gasfabriek *niet vertrouwt, haar bestaan overbodig is en* dat de raad niets te maken heeft met de gewoonten der marine *waarnaar de heer Hector zoo dikwijls verwijst.* — De heer Winkelman zegt dat de kommissie omtrent de cokes en teer geheele vrijheid van handelen moet hebben, waarop de heer Hector antwoordt dat hij alleen openbaarheid verlangt. — Die openbaarheid bestaat, volgens de opmerking van den heer de Kruijff. — De heer van Uije Pieterse acht verandering te dezen aanzien onmogelijk, vooral omdat met den heer de Leef eene overeenkomst is aangegaan. Overigens vertrouwt hij dat men niet zal twijfelen of de leden der kommissie stellen alles in het werk om de gasfabriek te doen renderen. — De heer Ruysch noemt de beschouwingen van den heer Hector tijdroovend. Der kommissie voor de gasfabriek is bij hare benoeming een mandaat van vertrouwen geschonken, en daar er geene klagten tegen haar zijn ingekomen, behoort dat vertrouwen zijns inziens te blijven voortduren. — Nogmaals verklaart de heer Hector dat hij alleen openbaarheid door het aankondigen van den verkoop verlangt, maar daarom geen wantrouwen tegen de kommissie te koesteren. Hij maakt ook van dit punt echter geen voorstel.

Ten aanzien der instruktie voor den direkteur der gasfabriek, voornamelijk voor wat betreft de ontvangst der gelden van de gasverbruikers en verdere administratie, worden ook door den heer Pot eenige bedenkingen in het midden gebragt. Deze worden, even als andere van den heer Hector, door den heer Winkelman en andere leden bestreden of wederlegd. De heer Pot verklaart daarmede genoegen te nemen indien men meent dat de administratie op de aangenomene wijze de beste is, terwijl de heer Hector ten slotte de verzekering geeft dat zijne opmerkingen allen strekten tot bevordering van een rig[illegible]gang der [illegible]en niet met eenige andere bedoelin[illegible]

De verordenin[illegible]n slotte met algemeene stemmen go[illegible]gek[illegible].

Eene koncept-verorde[illegible]g voor het houden eener veemarkt bij de leden rond geweest en daartegen geene bedenkingen gemaakt zijnde, wordt deze zonder voorafgaande voorlezing vastgesteld.

Mede is goedgekeurd de rekening der leenbank voor 1863. De heer Hector betuigt zijn genoegen dat daarop, ingevolge vroegere aanmerkingen, alles zeer specifiek vermeld is.

De voorzitter deelt mede dat burgemeester en wethouders eene verordening hebben opgemaakt voor de benoeming van vaste kommissiën, welke aan het oordeel van den raad wordt onderworpen. Deze verordening wordt door den heer Winkelman voorgelezen, waaruit blijkt dat er vaste kommissiën zullen bestaan voor den rijweg van Vlissingen naar Middelburg met twee, voor den rijweg van Vlissingen naar Koudekerke met drie voor de gasfabriek met vijf, en voor de fabrikage mede met vijf leden. Van al deze kommissiën is de burgemeester voorzitter, die bij ontstentenis door een wethouder wordt vervangen, terwijl iedere kommissie zal handelen overeenkomstig de voor haar vastgestelde instruktie. Op verlangen van verschillende leden is na eenige diskussie besloten deze verordening en andere daarmede in verband staande stukken bij de leden ter inzage rond te zenden.

Naar aanleiding van het advies van het algemeen armbestuur *is besloten het maximum van den in 1865 te* verleenen onderstand vast te stellen tot gelijk bedrag als *voor het loopende jaar.*

Aan de orde is de benoeming van een scheikundige tot onderzoek van het brood, in de plaats van wijlen den heer J. le Cointre. De voorzitter deelt mede dat behalve het in de vorige zitting ingekomen adres van den heer M. N. Baert, later nog een adres is ontvangen, hetwelk wordt voorgelezen. Het behelst een verzoek van mejufvrouw wed. le Cointre om die betrekking, welke door wijlen haar man is waargenomen, voor haar op te dragen aan haren provisor den heer T. L. van Kroon, met wiens hulp zij hare affaire voortzet. — De voorzitter deelt mede dat die provisor hem persoonlijk onbekend is, doch slechts weinige weken geleden zijn examen heeft afgelegd. — De heer van der Hijden wijst op het mogelijke van een spoedig vertrek van dien heer. — De heer Winkelman wil, in het belang der weduwe, de keuring voorloopig laten verrigten door haren provisor, die thans wel onbekend is, doch alsdan blijk zal kunnen geven of hij voor die betrekking geschikt is. — De voorzitter acht het beter de benoeming voor het loopende jaar aan te houden. — De heer van der Hijden meent dat het, tot bevordering van onpartijdigheid, beter ware een vreemde te benoemen b. v. iemand uit Middelburg. De noodzakelijkheid hiervan wordt evenwel niet beaamd. — Volgens den heer van Uije Pieterse zal er toch eene benoeming moeten plaats hebben, daar bij keuring een proces-verbaal moet worden opgemaakt en er eene verordening bestaat. De aanstel*ling zou z. i. voor een jaar kunnen geschieden.* — De voorzitter deelt nog mede dat de andere adressant bij hem persoonlijk als zeer bekwaam bekend is. — De heer Ruysch stelt voor de benoeming aan te houden; burgemeester en wethouders kunnen alsdan een onderzoek instellen en eene voordragt aan den raad doen. — De heer Winkelman meent dat men gerust de benoeming kan aanhouden, vooral in het belang van mejufvrouw le Cointre, wier provisor alsdan van zijne bekwaamheden zal kunnen doen blijken. — Ten slotte is besloten de benoeming voorloopig aan te houden.

De voorzitter legt over eene voordragt tot benoeming van een lid van het algemeen armbestuur, waarop zijn geplaatst de heeren dr. J. Hazenberg, aftredend lid, en C. J. Wijs. Tot de benoeming overgegaan zijnde, is dr. Hazenberg met algemeene stemmen herkozen.

Naar aanleiding van een vroeger genomen besluit tot aanstelling van nog twee kommiezen bij de plaatselijke belastingen hebben zich, volgens mededeeling des voorzitters, vele sollicitanten aangemeld; eene lijst daarvan is den kontroleur ter hand gesteld die omtrent ieder hunner zijn oordeel heeft medegedeeld en als de meest geschikte heeft aanbevolen J. H. Vergragt, tweede zeilmaker bij de marine op het wachtschip te Vlissingen, en L. Zinnekeveld, gepasporteerd onder-officier van Zr. Ms. marine.

De her Ruijsch zegt dat hij in de tegenwoordige om-

standigheden geen vrijheid vindt om mede te werken aan de uitvoering van het in het begin dezes jaars genomen besluit tot benoeming van nog twee kommiezen, hoezeer hij zelf aan dat besluit zijne stem heeft gegeven. De ontwerpen van den minister van financiën ten aanzien der afschaffing van akcijnsen, omtrent welker aanneming schier geen twijfel bestaat, bieden der gemeente geen gunstig vooruitzigt aan. Hij acht het daarom niet in het belang der gemeente hare lasten met een bedrag van *f* 800 voor twee [illegible]en te [illegible]erderen, en hij stelt voor die b[illegible] aan te houden. Meent men dat z[illegible] laat komen, hij houdt zich overtuigd dat het [illegible]gkomen op eene dwaling nooit te laat zijn kan.

Nadat dit voorstel van verschillende zijden is ondersteund wordt het door den heer Ruijsch nader toegelicht en door den heer Winkelman bestreden. Deze is er tegen, niet omdat hij de financiën der gemeente wil bezwaren, maar omdat er behoefte aan nog twee kommiezen bestaat. Al worden de plannen des ministers aangenomen, dan is het z. i. nog niet bewezen dat Vlissingen die plannen zal moeten volgen. De minister toch heeft zelf uitgerekend dat de gemeente alsdan *f* 50.000 te kort zou komen en spreker verklaart niet te begrijpen van waar die zouden moeten komen. Hij gelooft dus dat de gemeente wel tot de bij de wet bedoelde uitzonderingen zal behooren en dus de kommiezen noodig zullen wezen. — De heer Ruijsch zegt de konsideratiën van den heer Winkelman te willen laten rusten. Bij het voorstel om nog twee kommiezen te benoemen heeft hij daaraan zijne stem gegeven in het denkbeeld dat de belasting op de kolen de dienst der kommiezen zwaar zou maken; thans is daarin eenige verandering gekomen, die zeker tot junij of julij zal aanhouden en daarom ook wil hij de benoeming zes maanden aanhouden. — De heer van Uije Pieterse verklaart wel te erkennen de motieven van den heer Winkelman, doch aan den anderen kant de bezwaren van den heer Ruijsch tegen de benoeming te deelen. Hoezeer de dienst bij niet-benoeming voor de andere kommiezen wel eenigzins zwaarder zal zijn, is hij voor het voorstel van den heer Ruijsch. — De voorzitter zegt dat hij er nog al bezwaar in zou vinden om geschikte personen, die thans nog in eene betrekking zijn, tot kommiezen te benoemen en ze misschien na verloop van een half jaar te moeten ontslaan. — De heer Hector zegt dat hij alleen voor eene tijdelijke benoeming gezind zou wezen; wanneer het plan echter was eene definitieve benoeming, dan zou hij het voorstel van den heer Ruijsch beamen.

Het voorstel van den heer Ruijsch, om de benoeming der kommiesen zes maanden aan te houden, wordt aangenomen met 9 tegen 1 stem. Tegen stemde de heer Winkelman; de heer Pot had de vergadering verlaten.

Voor kennisgeving worden aangenomen de volgende mededeelingen des voorzitters:

a. dat bij burgemeester en wethouders is ingekomen eene dankbetuiging van W. G. Gerner voor de ten aanzien der kinderen van wijlen van Noppen genomen beschikking, welke dankbetuiging wordt voorgelezen;

b. dat zijn goedgekeurd de raadsbesluiten tot af- en overschrijving op de begrooting voor 1864, alsmede tot het verleenen van subsidie aan de verschillende armbesturen en de dienstdoende schutterij;

c. dat de heer A. M. P. Rocholl, kommies ter gemeente-sekretarie, is benoemd tot koncierge van het raadhuis, buiten bezwaar der gemeentekas, en tot ontvanger der begrafenisregten; en

d. dat volgens kennisgeving der kommissie van beheer over den Koudekerkschen rijweg, de verpachting der tollen heeft opgebragt *f* 760, voor den tijd van drie jaren, welke verpachting wordt goedgekeurd.

De voorzitter geeft kennis dat burgemeester en wethouders hebben gemeend, uithoofde van bijzondere omstandigheden, te moeten voorstellen om zich nogmaals bij adres tot de tweede kamer der staten generaal te wenden. Het koncept daarvan opgemaakt zijnde, geschiedt daarvan voorlezing. Daarin worden de bezwaren aangetoond tegen de aanneme van het wetsontwerp tot wijziging der gemeentewet voor zoo veel de plaatselijke belastingen betreft. Met verwijzing naar het bij het vorige adres aangevoerde wordt aangedrongen op de verwerping van het ontwerp of anders op de vergunning voor de gemeente Vlissingen tot voortdurende heffing van belastingen op voorwerpen van verbruik, daar anders eene hoofdelijke omslag van *f* 55.000 zou moeten geheven worden, hetgeen de krachten der gemeente te boven gaat.

Dit adres wordt eenparig goedgekeurd en verder besloten het te doen drukken en aan de leden der tweede kamer ieder een afdruk toe te zenden.

Na eene korte zitting met gesloten deuren is de vergadering gesloten.

V E R S L A G

gedaan door burgemeester en wethouders aan den gemeenteraad van Middelburg,

NAAR AANLEIDING VAN ART. 182 DER GEMEENTEWET.

De opgaaf van den loop der bevolking toont weder een zeer ongunstige uitkomst aan. Zij luidt aldus:

	M.	V.	T.
De bevolking bedroeg op 1 januarij 1863	7211.	8838.	16049.
welk bedrag gedurende dat jaar is vermeerderd:	M.	V.	T.
door geboorte met	256.	233.	489.
door vestiging in de gemeente met	399.	408.	807.
Te zamen	655.	641.	1296.
doch daarentegen verminderd:	M.	V.	T.
door overlijden van	168	202	370.
door vertrek uit de gemeente van	556.	462.	1018.
Te zamen	724.	664	1388.
De bevolk. is dus verminderd met	69.	23.	92.
zoo dat die op den 31 december 1863 bedroeg	7142	8815.	15957.

Hieronder zijn begrepen 209 mannen en 50 vrouwen behoorende tot het garnizoen, alsmede 24 mannen en 16 vrouwen in het huis van burgerlijke en militaire verzekering.

Even als ten vorigen jare worden wij dus bekend gemaakt met het bedroevend verschijnsel dat de bevolking weder aanmerkelijk is verminderd. Ten vorigen jare moesten wij opteekenen dat in 1862 niet minder dan 854 personen deze gemeente hebben verlaten, in 1863 was dat getal tot 1018 geklommen, en trekken wij hier af het getal van hen die zich hier hebben gevestigd, dan zien wij dat deze gemeente gedurende de laatste twee jaren 473 personen door verplaatsing meer heeft verloren dan gewonnen. Blijft deze ongunstige verhouding nog eenige jaren voortduren dan zal onze bevolking alzoo weldra tot een zeer onbeduidend cijfer zijn ingekrompen.

Als buiten huwelijk geboren zijn aangegeven 43 kinderen, zijnde 13 meer dan in 1862, 16 meer dan in 1861.

Het getal huwelijken, in 1863 voltrokken, bedroeg 1 meer dan in 1862 en alzoo 119. Van deze zijn er 22 op overgelegde bewijzen van onvermogen, ter voldoening der zegelkosten enz. aangegaan, terwijl bovendien 37 inwoners elders hun huwelijk hebben voltrokken.

Aan het bestaande voornemen om, bij de invoering der nieuwe verordening op het doen van aangifte van de verhuizingen binnen deze gemeente tot bevordering van het regelmatig bijhouden der bevolkingsregisters, het kollegie van wijk- en buurtmeesters op te heffen, is in het begin des jaars gevolg gegeven. Aan deze beambten werd, in te gaan den eersten februarij, een eervol ontslag verleend onder dankbetuiging voor de veelvuldige werkzaamheden, die zij zich gedurende zoo vele jaren achtereenvolgens in deze hunne betrekking in het belang der gemeente en harer ingezetenen hebben willen getroosten.

Met dat tijdstip werden de werkzaamheden voor het geregeld bijhouden der bevolkingsregisters overgebragt ter gemeente-sekretarie en opgedragen aan den daarmede gedeeltelijk tot dusver belasten kommies, onder toevoeging van een daartoe nieuw aan te stellen klerk.

Na bureau-tijd bezoekt de klerk in den regel achtereenvolgens de verschillende wijken, om, voorzien van de daartoe vooraf aangelegde klappers of duplikaat-registers, zich te overtuigen of de aangiften naar waarheid geschieden, en bij niet naleving der verordening, daarvan proces-verbaal op te maken.

Bij den eersten algemeenen rondgang zijn vele vergissingen ontdekt geworden, vooral ten gevolge van tot dusver minder juist opgegeven verhuizingen binnen de gemeente, welke ten raadhuize niet voldoende konden worden gekonstateerd. Eerst bij eene tweede verifikatie werden de strafbepalingen toegepast, doch slechts enkele keeren, daar het blijkt, dat de verordening vrij stipt wordt nageleefd.

De laatste elf maanden van het jaar hebben voor zich en voor hun huisgezin, wegens verhuizing binnen de gemeente, zich aangemeld 1696 personen; wegens vertrek naar elders 588 hoofden van huisgezinnen, vertegenwoordigende 1018 personen, en voor vestiging in de gemeente 520 hoofden van huisgezinnen, uitmakende 807 personen. Rekent men naar die verhouding de biljetten der verhuizingen binnen de gemeente op 2793 personen, dan blijkt het dat de mutatiën in de bevolkingsregisters over dat tijdvak geloopen hebben over 4618 personen.

De met 1863 voor het eerst voor eigen rekening en naar een eenigzins gewijzigd model gedrukte registers voor den burgerlijken stand blijken in de bewerking meer doelmatig te zijn dan die, welke tot dusver door tusschenkomst van het provinciaal bestuur werden aangeschaft.

De tienjarige tafels op de akten van den burgerlijken stand zijn, volgens koninklijk besluit van den 15 mei 1863 (Staatsblad no. 60), dit jaar voor het eerst ter gemeente-sekretarie opgemaakt, hetgeen vroeger geschiedde door den griffier der arrondissements-regtbank.

Het geen op de verkiezingen en het gemeentebestuur betrekking heeft, kunnen wij met stilzwijgen voorbijgaan daar het verslag daaromtrent weinig belangrijks bevat wat in der tijd niet reeds door ons is medegedeeld.

De volgende verordeningen werden door den gemeenteraad vastgesteld:

Het bereids den 24 december 1862 genomen, doch ten gevolge der daarop door den minister van binnenlandsche zaken gemaakte bedenkingen, den 18 februarij 1863 nader herzien besluit tot wijziging van het raadsbesluit van 12 oktober 1859, voor de heffing eener plaatselijke belasting op het binnen en- buitenlandsch gedistilleerd en de binnen- en buitenlandsche likeuren, met daarbij behoorende verordening op de invordering, goedgekeurd bij koninklijk besluit van den 21 maart, no. 76 en afgekondigd den 16 april daaraanvolgende;

het besluit tot wijziging van bovenbedoeld besluit van 24 december 1862 / 18 februarij 1863, nopens de belasting op het gedistilleerd en de likeuren in deze gemeente, ten gevolge van de wetten van den 20 junij 1862, (staatsblad no. 62) en van den 1 mei 1863, (staatsblad no. 47,) houdende herziening van den rijks akcijns, vastgesteld bij raadsbesluit van den 23 julij, goedgekeurd bij koninklijk besluit van den 8 augustus, no. 76 en afgekondigd den 28 dier zelfde maand;

het reglement voor het beurtveer van deze gemeente op Neuzen v. v. met daarbij behoorende vrachtlijst, alhier vastgesteld den 18 februarij, goedgekeurd bij besluit van gedeputeerde staten van Zeeland van den 13 maart no. 71, en afgekondigd den 19 dier zelfde maand:

gelijk reglement met vrachtlijst voor het beurtveer op Bergen-op-Zoom v. v. bij raadsbesluit van den 11 maart, na goedkeuring door gedeputeerde staten van Zeeland en van Noord-Brabant, den 27 april afgekondigd;

de verordening tot aanvulling van het tarief, letter L der loonen voor het roeijen van vaatwerk enz., van den 3 maart 1856, met het oog op den thans bij de berekening van den sterktegraad van gedistilleerd en likeuren te bezigen alambic van Salleron te Parijs, vastgesteld den 10 junij, goedgekeurd bij koninklijk besluit van den 8 julij, no. 49 en afgekondigd den 24 daaraanvolgende;

het besluit tot wijziging van art. 6 der verordening op de kraan, van den 8 februarij 1860, betrekkelijk het gewigt, dat met de ijzeren loskraan aan de rotterdamsche kade hoogstens mag verwerkt worden; terwijl in de oorspronkelijke verordening nog sprake was van de houten kraan aan den dam.

Alsnog werden vastgesteld, zonder evenwel op het einde van 1863 van de vereischte goedkeuring te zijn voorzien geweest:

eene verordening, houdende wijziging in of aanvulling van het policiereglement voor deze gemeente, en

eene verordening, houdende bepalingen in acht te nemen bij het begraven van afgestorven of afgemaakte dieren, bij de verordening van algemeene plaatselijke policie voorgeschreven, beide van den 28 december 1863.

De door burgemeester en wethouders vastgestelde verordeningen of instruktiën bepalen zich tot:

een reglement, bepalende de lig-, laad- en losplaatsen der schepen en vaartuigen in de binnenhavens of kaden dezer gemeente, ter voldoening aan art. 9 der verordening op de buiten- en binnenhavens; vastgesteld den 9 februarij en nader gewijzigd den 4 september;

eene instruktie voor de steenkolenwegers van den 2 maart;

eene instruktie voor de houttellers en meters en assistent-houttellers en meters, onder gelijke dagteekening.

Door den burgemeester werden, bij besluit van den 30 december, herzien de bepalingen omtrent de inrigting der gemeentepolicie, met het oog op de daaraan toegevoegde buitengewone agenten, hoofdzakelijk belast met het toezigt over de plantsoenen en openbare wandelwegen.

Gedurende het afgeloopen jaar is de verzameling gemeente-archieven vermeerderd met het archief van het ontbonden kollegie van wijk- en buurtmeesters, alsmede van het balanskinderen-gilde. Dit laatste, bestaande uit eenige rekeningboeken, beginnende met 1626, voorzien van de wapenen van verschillende overdekens, dekens en beleders, berustte alsnog met eenige exemplaren van de gildepenning bij den waagmeester, welke die stukken, tot heden behoorlijk bijgewerkt, vergezeld van eenige teekeningen en bescheiden nopens de thans afgebroken houten kraan, ten raadhuize heeft overgebragt, om die gedeeltelijk in het archief, gedeeltelijk op de oudheidskamer neder te leggen.

(Wordt vervolgd.)

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE [illegible]